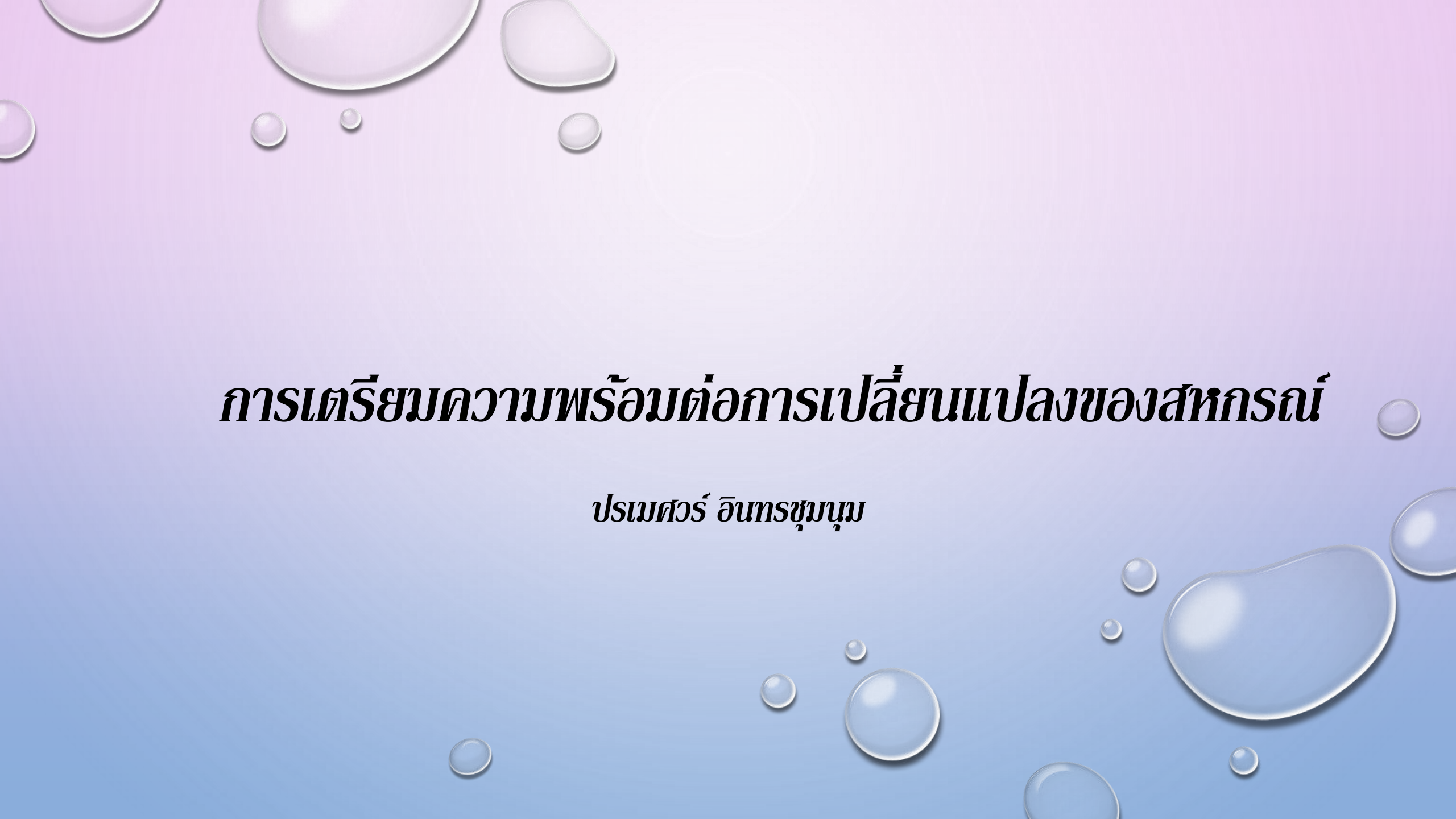

การเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสัทธิ

ปรเมศวร์ อินทรชุมนุม

นายประเมศวร์ อินทรชุมนุม

รองประธานกรรมการดำเนินการ ชสอ.

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานชี้ขาดคดีอัยการสูงสุด

การศึกษา

- นิติศาสตร์บัณฑิต - เนติบัณฑิตไทย
- การจัดการภาครัฐและเอกชน มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์
- วิทยาลัยการทัพเรือ
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- วิทยาการพลังงาน

หน้าที่การงาน

- อาจารย์พิเศษ ม.รามคำแหง, สำนักอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา, สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน สตช.

ผลการศึกษาของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านสภาพคล่อง

๒.๑ ล้านล้านบาท

ปี พ.ศ. 2558

คิดเป็นร้อยละ 87 ของสหกรณ์ทั้งระบบ

ข้อมูลจาก กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2558

สินเชื่อขยายตัว
สูงเกือบ 2 เท่า
เมื่อเทียบกับ ปี 53

ข้อสังเกต

สหกรณ์ออมทรัพย์

การขยายสินเชื่อแก่สมาชิกที่เป็นธุรกิจ
หลักของสหกรณ์ชะลอตัวต่อเนื่อง

การให้กู้แก่สหกรณ์อื่นขยายตัวสูงขึ้น

การลงทุนในตราสารหนี้ ตราสารทุนเร่งตัวขึ้นมาก
สะท้อนการทำธุรกิจนอกพันธกิจหลักของสหกรณ์

ศึกษาเรื่องความเสี่ยง
ด้านสภาพคล่อง

งบทดลองของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาด
ใหญ่ จำนวน 170 แห่ง (ณ.เม.ย.59)

* สินทรัพย์ จำนวน 2.4 ล้านล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ 80 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหมด

สหกรณ์ออมทรัพย์

มีสภาพคล่องเหลือจาก
การให้บริการแก่สมาชิก
(Surplus)

จำนวน ๗๗ แห่ง
มีสินทรัพย์ ๘.๙ แสนล้านบาท

แสวงหาผลตอบแทนสูงขึ้น
(Search for yield)

- ลงทุนในหลักทรัพย์
- ปล่อยกยืมให้แก่สหกรณ์อื่น

เป็นสหกรณ์ที่มีสภาพคล่อง
ไม่เพียงพอให้บริการ
สมาชิกต้องกู้ยืมจาก
ภายนอก

จำนวน ๙๒ แห่ง
มีสินทรัพย์ ๘.๘ แสนล้านบาท

ทำให้มีความเสี่ยงด้านสภาพ
คล่องและอาจไม่มีเงินเพียง
พอที่จะชำระหนี้ระยะสั้น

สหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ที่ต้องกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์และ
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) จำนวน 123 แห่ง
มียอดเงินกู้รวม 2 แสนล้านบาท

มีสภาพคล่องเหลือจากการ
ให้บริการสมาชิก (Surplus)

จำนวน 39 แห่ง
ยอดเงินกู้ 0.5 แสนล้านบาท

สหกรณ์ที่มีสภาพคล่องไม่
เพียงพอ ต้องกู้ยืมจากภายนอก

จำนวน 84 แห่ง
ยอดเงินกู้ 0.5 แสนล้านบาท

การปฏิรูประบบการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

14 มิ.ย.59

ข้อสั่งการ
นายกรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำกฎหมายเพื่อปฏิรูปการบริหารจัดการและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

11 ก.ค.59

กค. หรือ กษ.

เสนอให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยมีลักษณะองค์กรคล้าย (คปภ.)

13 ก.ค. 59

ครั้งที่ 1
พิจารณาร่างกฎหมาย

สศค. กสส. ธปท. กฤษฎีกา

3 ส.ค. 59

ครั้งที่ 2
พิจารณาร่างกฎหมาย

สศค. กสส. ธปท. กฤษฎีกา

พิจารณาแนวทางการจัดทำกฎหมายปฏิรูประบบบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 3 ครั้ง

14 ก.ย. 59

เสนอคณะรัฐมนตรี
ภายใน ๓ เดือน

15 ส.ค. 59

จัดเวที
รับฟังความคิดเห็นจาก
ขบวนการสหกรณ์

กรมฯ เชิญผู้แทนสหกรณ์ออมทรัพย์และผู้สหกรณ์เครดิตยูเนียน 150 คน เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุม จำเนียรสาร ชั้น ๒๔ ธ.ก.ส.

8 ส.ค. 59

ครั้งที่ 3
พิจารณาร่างกฎหมาย

สศค. กสส. ธปท. กฤษฎีกา

หมายเหตุ ขบวนการสหกรณ์ไม่เห็นด้วยกับ พรบ.ฉบับดังกล่าว และเสนอให้แก้ไข พรบ.สหกรณ์ 25542 โดยเพิ่มเรื่องการกำกับด้านการเงิน และขออยู่ภายใต้ พรบ.เดียวกันทั้ง 7 ประเภท รวมทั้งขอมีส่วนร่วมในการปฏิรูปดังกล่าว และขอขยายเวลาอีก 120 วัน ในการจัดทำร่าง กม.

การปฏิรูประบบการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สศค

เสนอให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยมีลักษณะองค์กรคล้าย (คปอ.)

พิจารณาแนวทางการจัดทำกฎหมายปฏิรูประบบบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนจำนวน 3 ครั้ง

ขบวนการสหกรณ์ไม่เห็นด้วยกับ พรบ.ฉบับดังกล่าว และเสนอให้แก้ไข พรบ.สหกรณ์ 25542 โดยเพิ่มเรื่องการกำกับด้านการเงิน และขอยุ้ภายใต้ พรบ.เดียวกันทั้ง 7 ประเภท รวมทั้งขอมีส่วนร่วมในการปฏิรูปดังกล่าว และขอขยายเวลาอีก 120 วัน ในการจัดทำร่าง กม.

กระทรวงการคลังเตรียมเสนอ ครม. ให้ สอ./สค. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กษ. และมีข้อเสนอแนะให้ กสส. พัฒนาเกณฑ์กำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพ

กสส

แผนพัฒนาความเข้มแข็ง :
โครงการสร้างระบบคุ้มครองทางการเงิน
สอ.
อยู่ระหว่างการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

1. พัฒนาเกณฑ์กำกับดูแลสหกรณ์
2. การเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงิน

ดำเนินการแล้วเสร็จ
ภายใน 15 ธ.ค.59

3. การสร้างนัฏการเงินรุ่นใหม่
คณะทำงานพัฒนาระบบ
การกำกับดูแลสหกรณ์

คณะทำงานย่อยฯ
5 คณะ

- ธรรมาภิบาล
- ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ
- ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
- ความเสี่ยงด้านเครดิต
- การรายงานข้อมูล

เป้าหมาย
แล้วเสร็จ

นำข้อเสนอ
รพท. ADB สศค.
มากำหนดหลักเกณฑ์

ม.ค.60

**ขบวนการ
การ
สหกร**

เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ สสท. ร่วมกับ ชสอ./ชสค. ได้จัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารจัดการและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ดร.กึก ตอนสำราญ ประธานสสท. พลโท ดร.วีระวงศ์สรรค์ ประธานชสอ. นายสุภาพ จันทรภิรมย์ ประธานชสค.และคณะ กับ นายสมชัย สัจจงพงษ์ ปลัดกระทรวงการคลัง และคณะผู้บริหารจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ช่วงเช้าของวันที่ 29 สิงหาคม 2559 “ชะลอเสนอร่างพ.ร.บ.การประกอบกิจการทางการเงินขยายเวลา 120 วันตามขอ พร้อมร่วมวางระบบการเงิน สอ./สค.”

5 กันยายน 2559 ดร.กึก ตอนสำราญ ประธานฯ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ร่วมกับ ชสอ. และ ชสค. เรื่องการปฏิรูประบบบริหารจัดการและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน เสนอต่อ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาด้านสหกรณ์ และอื่นๆ

สสท. ชสอ. และ ช.ส.ค. เสนอร่าง พ.ร.บ.สหกรณ์ (ฉบับที่.....) พ.ศ.....ต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ธันวาคม 59

แผนยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมสหกรณ์ 20 ปี

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ปี 2560-2564

เป็นองค์กรที่มุ่งเน้น
พัฒนาส่งเสริม
ภาพลักษณ์ที่ดี และ
พัฒนาขีดความสามารถ
ของสหกรณ์ ด้วยระบบ
บริหารจัดการคุณภาพ
บุคลากรมืออาชีพ และ
เทคโนโลยีสารสนเทศ

ปี 2565-2569

เป็นองค์กรที่นำระบบ
บริหารจัดการสมัยใหม่
เทคโนโลยี และพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อ
ส่งเสริมและสนับสนุนให้
สหกรณ์มีความสามารถ
ทางการแข่งขันและมี
ภาพลักษณ์ที่ดี

ปี 2570-2574

เป็นองค์กรที่ยกระดับ
ความสามารถของ
ขบวนการสหกรณ์ให้
สามารถกำกับและพึ่งพา
ตนเองได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล

ปี 2575-2579

เป็นองค์กรที่รักษาความ
สมดุลของสหกรณ์ให้เป็น
ศูนย์กลางเศรษฐกิจและ
สังคมในระดับฐานราก
ของประเทศ ที่มีความ
มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
ตามแนวทางปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี

- ๑.การพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์
- ๒.การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพด้านการสหกรณ์
- ๓.การสร้างภาพลักษณ์องค์กร
- ๔.การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของสหกรณ์
- ๕.การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการและการกำกับดูแล
- ๖.สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์
- ๗.การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานสากล
- ๘.การสร้างคามยั่งยืนด้วยหลักธรรมาภิบาลและภูมิปัญญาสหกรณ์

แนวทางการส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์

สมาชิก : ให้สมาชิกมีวินัยทางการเงิน มีบทบาทกำกับดูแลสหกรณ์

กรรมการ : มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่กรรมการ กิจการสหกรณ์

ฝ่ายจัดการ : บริหารจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริม : ส่งเสริมให้สหกรณ์ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยยึดหลักการ
อุดมการณ์สหกรณ์ และเตือนภัยทางการเงินแก่สหกรณ์ได้

แนวทางการส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์

**ปฏิรูป : พัฒนาเกณฑ์การกำกับสหกรณ์ สร้างระบบรายงาน ฐานข้อมูล และระบบ
เตือนภัย**

ธนาคารสหกรณ์ : สร้างระบบคุ้มครองการเชื่อมโยงทางการเงินระหว่างสหกรณ์

สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2559

	รวม	สหกรณ์นอก ภาคการเกษตร	สหกรณ์ในภาค การเกษตร (สถาบันเกษตรกร)	กลุ่มเกษตรกร (สถาบันเกษตรกร)
 จำนวนสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร (แห่ง)	11,297	3,200	3,941	4,156
 จำนวนสมาชิก (ล้านคน)	12.64	5.30	6.80	0.54
 ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)	2,692,782	2,434,078	254,703	4,001
 มูลค่าธุรกิจ (ล้านบาท)	2,210,241	1,884,429	318,464	7,348
 กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	76,754	73,330	3,324	100

นอกภาค

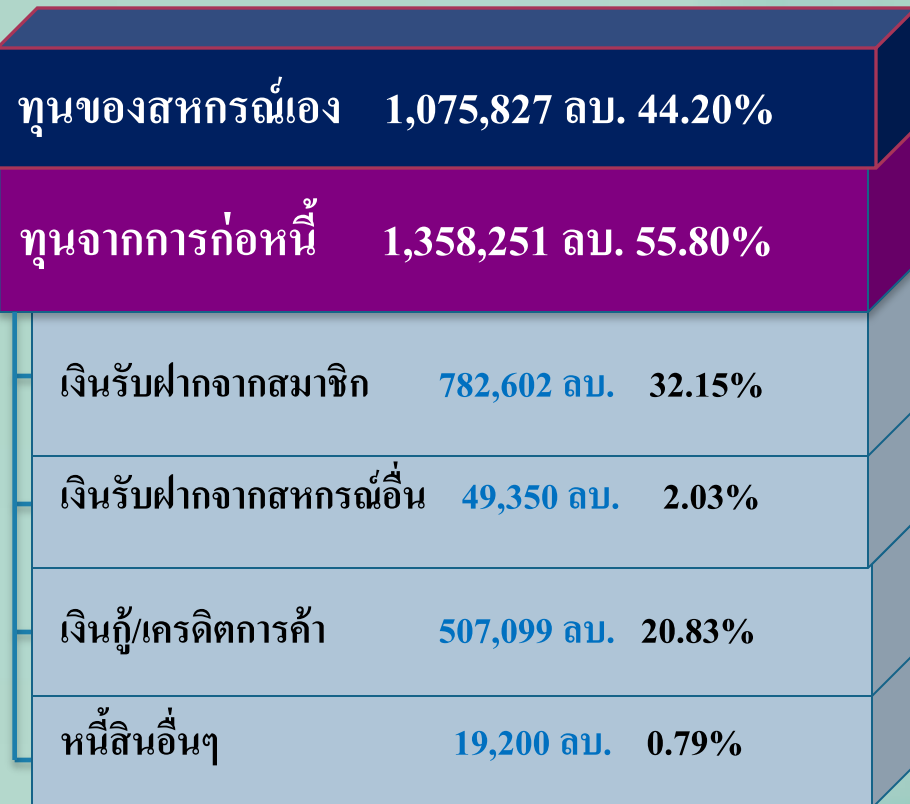
ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน บริการ ร้านค้า

ในภาค

การเกษตร นิคม ประมง

สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ปี 2559

ทุนดำเนินงานทั้งหมด 2,434,078 ล้านบาท

- ❖ เงินออมต่อสมาชิก 320,466 บาท/คน
- ❖ หนี้สินต่อสมาชิก 333,020 บาท/คน

การใช้
เงินทุน

หนี้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนด = 21,810,209,868 บาท

NPL = 3,931,540,267 บาท

(NPL คิดเป็น 0.22% ของลูกหนี้เงินกู้)

หนี้ครัวเรือนของประเทศไทย ปี 2559 เท่ากับ 298,000 บาท/ครัวเรือน

(ข้อมูลจากศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)

สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ในภาคการเกษตร ปี 2559

ทุนดำเนินงานทั้งหมด 254,703 ล้านบาท

- ❖ เงินออมต่อสมาชิก 17,863 บาท/คน
- ❖ หนี้สินต่อสมาชิก 25,032 บาท/คน

การใช้
เงินทุน

หนี้ครัวเรือนของประเทศไทย ปี 2559 เท่ากับ 298,000 บาท/ครัวเรือน

(ข้อมูลจากศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)

แนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์

วิเคราะห์ความเสี่ยงของ สอ.ก.ไก่ จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

รายละเอียดที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้ 4,009 (4.12 %)	
ประกอบด้วย	
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน ธ.กรุงไทย	1,545
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน ธ.กรุงศรีฯ	1,630
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน ธ.ทหารไทย	820
- เจ้าหนี้จากการซื้อตราสารทุน	14

เงินรับฝาก 47,142 (48.49%)	
สมาชิก	46,143
สหกรณ์อื่น - 23 สหกรณ์	999
รับฝาก 100 ล้านขึ้นไป คือ	
- สอ.พณ..... จก.	200
- สอ.พณ..... จก.	100
- สอ..... จก.	110
**รส.ผู้ปฏิบัติงาน จก. (8 สาขา)	60

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 97,225

ที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้	4,009
เจ้าหนี้เงินรับฝาก	47,142
ทุนของสหกรณ์	
ทุนเรือนหุ้น	40,167
ทุนสำรอง	2,639
กำไรสุทธิประจำปี	3,052

ใช้เงินทุน

เงินสด/เงินฝากธนาคาร	5,058
เงินฝากสหกรณ์อื่น	630
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	67,798
ลูกหนี้เงินให้กู้ - สมาชิก	21,986
ลูกหนี้อื่น	565
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,167

รายละเอียดการใช้เงินทุน

เงินฝากสหกรณ์อื่น 630 (0.65 %)	
➢ ชุมชุม.....จก.	600
➢ ชุมชุมสหกรณ์..... จก.	30
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ 67,798 (69.73%)	
- กองทุนส่วนบุคคล	8,425
- พันธบัตร	1,779
- หุ้นกู้	49,968
- หุ้นสามัญ	4,798
- กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน	1,817
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน	1,000
- สหประกันชีวิต	0.2
- หุ้นชุมนุมสหกรณ์.....จก.	10
- หุ้นชสอ..... จก .	1
ลูกหนี้อื่น 565 (0.58%)	
ลน.จากการขายตราสารทุน	517
ลน.ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	16
ลน.รอชำระหนี้	32
ลน.ตามคำพิพากษา	12
ลน.ค่าเบี้ยประกันชีวิต	1
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(13)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น 1,167 (1.20%)	
รายได้ค้างรับ	1,147
ดบ.เงินฝากธนาคารค้างรับ	19
อื่น ๆ	1

ประเด็นความเสี่ยงที่ต้องพิจารณาของ สอ. ก.ไก่ จำกัด

สรุป
ภาพรวม

D/E
(หนี้สินทั้งสิ้น/ทุน
เรือนหุ้น+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 1.5 เท่า

1.20 เท่า

สหกรณ์ก่อนนี้เป็นไปตาม
เกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

เงินลงทุน
(หลักทรัพย์/ทุนเรือนหุ้น
+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 10 %

158.38 %

สหกรณ์ลงทุนในหุ้นกู้และหุ้น
ทุนสูงกว่าเกณฑ์ของ ธปท.
เงินลงทุนส่วนใหญ่เป็นหุ้นกู้
ซึ่งปัจจุบันหุ้นกู้หลายรายการ
มีมูลค่าราคายุติธรรมที่ซื้อขาย
ในท้องตลาดต่ำกว่าราคาทุน
สหกรณ์มีความเสี่ยงที่จะ
ขาดทุนจากมูลค่าเงินลงทุน
ที่ลดลงต่ำกว่าราคาทุน

สภาพคล่อง
(เงินสด+เงินฝากธนาคาร/
เงินรับฝาก+เงินกู้ยืม+
ทุนเรือนหุ้น)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่ต่ำกว่า 1 %

5.54 %

สหกรณ์มีสภาพคล่องเป็นไป
ตามเกณฑ์ที่ ธปท.

**การรับชำระหนี้
จากลูกหนี้**

สหกรณ์ไม่มีลูกหนี้เงินให้กู้
ค้างชำระ แต่มีลูกหนี้อื่น
565 ลบ. ซึ่งเป็นลูกหนี้จาก
การขายตราสารทุน 517 ลบ.
(91.50% ของลูกหนี้อื่น)

สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านเงิน
ลงทุนเนื่องจากมีเงินลงทุนสูง
กว่าเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด
ซึ่งอาจเสี่ยงต่อมูลค่าเงินลงทุน
ที่อาจลดลงต่ำกว่าราคาทุน

วิเคราะห์ความเสี่ยงของ สอ.พนักงาน ข.ไข่ จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

รายละเอียดที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้ 100 (0.77 %)

ประกอบด้วย

- ตัวสัญญาใช้เงิน ธ.ออมสิน

100

เงินรับฝาก 7,518 (58.23%)

สมาชิก (55.51%)

7,167

สหกรณ์อื่น 4 สหกรณ์ ได้แก่

351

- สอ.พนักงาน

121

- สอ.

80

- สอ.กระทรวง.....

100

- สอ.....

50

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 12,911

ที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้ 100

เจ้าหนี้เงินรับฝาก 7,518

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น 4,571

ทุนสำรอง 280

กำไรสุทธิประจำปี 278

ใช้เงินทุน

เงินสด/เงินฝากธนาคาร 180

เงินฝากสหกรณ์อื่น 1,452

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ 404

ลูกหนี้เงินให้กู้ - สมาชิก 10,829

ลูกหนี้อื่น 12

สินทรัพย์อื่น 33

รายละเอียดการใช้เงินทุน

เงินฝากสหกรณ์อื่น 1,452 (11.25 %)

➢ชสอ. 1,000

➢สอ. 200

➢สอ..... 252

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ 404 (3.13%)

- ตัวสัญญาใช้เงิน สอ. 400

- สหประกันชีวิต 0.2

- หุ้น ชสอ. 4

ลูกหนี้อื่น 12 (0.09%)

ลน.ระหว่างดำเนินคดี 10

ลน.ตามคำพิพากษา 12

ลน.อื่น 18

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (28)

ประเด็นความเสี่ยงที่ต้องพิจารณาของ สอ.พนักงาน ข.ไข่ จำกัด

D/E
(หนี้สินทั้งสิ้น/ทุน
เรือนหุ้น+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 1.5 เท่า

1.60 เท่า

สหกรณ์ก่อหนี้สูงกว่าเกณฑ์
ที่ ธปท. กำหนดเล็กน้อย
หนี้สินส่วนใหญ่เป็น
เงินรับฝากจากสมาชิก
ร้อยละ 55.51 ทุนเรือนหุ้น
รวมกับทุนสำรอง ร้อยละ
37.57 ของทุนดำเนินงาน
ทั้งสิ้น

เงินลงทุน
(หลักทรัพย์/ทุนเรือนหุ้น
+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 10 %

8.33 %

สหกรณ์ลงทุนในตั๋วสัญญา
ใช้เงิน สอ.ธกส และถือหุ้น
ชสอ.แห่งประเทศไทย จก
ภายในเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

สภาพคล่อง
(เงินสด+เงินฝากธนาคาร/
เงินรับฝาก+เงินกู้ยืม+
ทุนเรือนหุ้น)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่ต่ำกว่า 1 %

1.48 %

สหกรณ์มีสภาพคล่องเป็นไป
ตามเกณฑ์ที่ ธปท.กำหนด

**การรับชำระหนี้
จากลูกหนี้**

สหกรณ์ไม่มีลูกหนี้เงินให้กู้
ค้างชำระ มีลูกหนี้ที่ไม่
ก่อให้เกิดรายได้ 52 ลบ.
ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 29
ลบ.มีลูกหนี้อื่น 40 ลบ
- ลน ระหว่างดำเนินคดี 10
- ลน ตามคำพิพากษา 12
- ลน อื่น 18
หัก ค่าเผื่อ (28)

**สรุป
ภาพรวม**

สหกรณ์ไม่มีความเสี่ยงด้าน
การก่อหนี้ การลงทุนและ
สภาพคล่องของสหกรณ์เป็นไป
ตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

วิเคราะห์ความเสี่ยงของ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย ข.ชวต จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

รายละเอียดที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้ยืม 150 (0.44 %)

- ตัวสัญญาใช้เงิน ธ. กรุงไทย

เงินรับฝาก จากสมาชิก 24,232 (71.09%)

ออมทรัพย์ 351 (1.03 %)

ออมทรัพย์พิเศษ 17,934 (52.61 %)

ประจำ 5,947 (17.44 %)

หนี้สินอื่น 77 (0.22%)

ด/บ เงินรับฝากค้างจ่าย 58 (0.17%)

เงินรอจ่ายคืน 11 (0.03%)

อื่น ๆ 8 (0.02%)

อื่น ๆ 832 (2.44 %)

ทุนสะสม 410 (1.20 %)

กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น 422 (1.24 %)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 34,085

ที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินยืม 150

เจ้าหนี้เงินรับฝาก 24,232

หนี้สินอื่น 77

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น 6,970

ทุนสำรอง 1,110

อื่น ๆ 832

กำไรสุทธิประจำปี 701

ใช้เงินทุน

เงินสด/เงินฝากธนาคาร 220

เงินฝากสหกรณ์อื่น 2,670

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ 17,082

ลูกหนี้เงินกู้ 13,797

ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ+ อื่น ๆ 255

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน 42

รายละเอียดการใช้เงินทุน

เงินฝากสหกรณ์อื่น 2,670 (7.83 %)

ชสอ. 800 (2.35 %)

ชุมนุม..... 350 (1.03 %)

ชุมนุม สก..... 20 (0.05 %)

ชสอ..... 1,500 (4.40 %)

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ 17,082 (50.11 %)

- หุ้นกู้ 11,148 (32.71 %)

- พันธบัตร 1,049 (3.08 %)

- ตัวสัญญาใช้เงิน 2,810 (8.24 %)

- กองทุนส่วนบุคคล 1,639 (4.81 %)

- หุ้น ชสอ. 400 (1.17 %)

- หุ้น ชส..... 31 (0.09 %)

- หุ้น ชสอ. 3 (0.00 %)

หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต 2 (0.00 %)

• นำเงินลงทุน 4,513.16 ลบ.ไปค้ำประกันเงินกู้ยืม
สถาบันการเงิน

ลูกหนี้เงินกู้ 13,797 (40.48 %)

- สก อื่น 26 สก. 5,075 (14.89 %)

(- สอ.ครู..... 595 - สอ.ครู..... 491

- สอ.ครู..... 487 - สอ.ครู..... 444

- สอ.ครู..... 379 - สอ.ครู..... 292

- สอ.ครู..... 290 - สอ.ครู..... 214

- สอ.อื่น 1,883)

- สมาชิก 6,148 (18.04 %)

- เงินให้กู้(32 โครงการ) 2,573 (7.55 %)

- ลูกหนี้ NPL 1 (0.00 %)

ค่าเผื่อฯ (0.35)

ประเด็นความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัย ข.ชวต จำกัด

สรุป

ภาพรวม

D/E
(หนี้สินทั้งสิ้น/ทุน
เรือนหุ้น+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 1.5 เท่า

3.03 เท่า

สหกรณ์มีการก่อหนี้สูง
กว่าเกณฑ์ที่ ธปท.
กำหนด เจ้าหนี้ส่วนใหญ่
มาจากเงินรับฝากจาก
สมาชิก ซึ่งสหกรณ์มี
ภาระผูกพันที่ต้อง
จ่ายเงินรับฝากให้
สมาชิกเมื่อทวงถาม

เงินลงทุน
(หลักทรัพย์/ทุนเรือนหุ้น
+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 10 %

211.40 %

สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านเงิน
ลงทุนสูงมากกว่าเกณฑ์ของ
ธปท. เงินลงทุนส่วนใหญ่เป็น
เงินหุ้นกู้ จำนวน 11,148
ลบ. ความเสี่ยงของสหกรณ์ที่
อาจเกิดขึ้นก็คือการ
เปลี่ยนแปลงอัตรา
ผลตอบแทนเงินลงทุน
 อีกทั้งสหกรณ์มีการลงทุนใน
หุ้นสามัญที่ไม่เป็นตาม
กฎหมาย 277 ลบ.

สภาพคล่อง
(เงินสด+เงินฝากธนาคาร/
เงินรับฝาก+เงินกู้ยืม+
ทุนเรือนหุ้น)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่ต่ำกว่า 1 %

0.70 %

สหกรณ์มีสภาพคล่องต่ำกว่า
เกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ซึ่ง
เจ้าหนี้ส่วนใหญ่เป็นเงินรับ
ฝากของสมาชิกที่สหกรณ์ต้อง
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม

**การรับชำระหนี้
จากลูกหนี้**

สหกรณ์มีลูกหนี้ผิดนัดชำระ
หนี้ จำนวน 58.45 ลบ.
คิดเป็นร้อยละ 0.32 ลบ.
และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัย
จะสูญ 0.35 ลบ.

สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านเงิน
ลงทุน ซึ่งมีจำนวน
17,082 ลบ.คิดเป็นร้อยละ
50.11 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น
ซึ่งมีความเสี่ยงในการ
เปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทน
เงินลงทุน และการเปลี่ยนแปลง
ราคาของเงินลงทุน

วิเคราะห์ความเสี่ยงของ ชุมนุมสหกรณ์ ง.ญ จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

รายละเอียดที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้ 1,017 (13.27 %)	
ประกอบด้วย	
- ตั๋วสัญญาใช้เงินบุคคลภายนอก 5 ราย	
(5.31 %)	54
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน ธ.ทหารไทย	
(56.34 %) (เงินลงทุนค้ำประกัน)	573
- เงินกู้ยืม บมจ. KGI (38.35 %)	390
(Private Repo)	

เงินรับฝาก จากสมาชิก (34 สก.) 5,622	
(73.37 %) รับฝาก 100 ล้านขึ้นไป คือ	
- สอ.....	540
- สอ.	550
- สอ. ม.....	1,250
- สอ. ม.	600
- สอ.....	600
- สอ. ม.....	350
- สอ.โรงพยาบาล.....	135
- สอ. ม.....	240
- สอ.	100
- สอ.	130
- ชุมนุม.....	240
- สอ.สาธารณสุข.....	110
- สอ.พนักงาน.....	120

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560

ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 7,663

ที่มาของเงินทุน

เจ้าหนี้เงินกู้	1,017
เจ้าหนี้เงินรับฝาก	5,622
ทุนของสหกรณ์	
ทุนเรือนหุ้น	734
ทุนสำรอง	208
กำไรสุทธิประจำปี	51

ใช้เงินทุน

เงินสด/เงินฝากธนาคาร	80
เงินฝากสหกรณ์อื่น	4,487
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	1,534
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	535
ที่ดิน อาคารอุปกรณ์	1,021

รายละเอียดการใช้เงินทุน

เงินฝากสหกรณ์อื่น 4,487 (58.55 %)	
➢ สก..... (99.96 %)	
(มีที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างค้ำประกัน	
ราคาประเมิน 6,986 ล้านบาท)	4,485
➢ สอ.จำกัด (0.04 %)	2

เงินลงทุนในหลักทรัพย์	
- ลงทุนในหุ้นสามัญไม่เป็นไปตาม กม. นายทะเบียน	
สั่งการให้แก้ไขข้อบกพร่อง 16 ม.ค. 60 ราคาหุ้น	
จำนวน 51) (ณ 31 มี.ค.60 คงเหลือ 36)	
- ลงทุนในหุ้นกู้ที่อยู่ในความต้องการของตลาด	
เป็นไปตาม กม. (นำไปค้ำประกัน ธ.ทหารไทย....ลบ.	
และทำธุรกรรม Repo ... ลบ.	

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เป็นดอกเบียค้ำรับ	
เงินฝาก สบ. (6.83 %)	523

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 1,021 (13.32 %)	
ประกอบด้วย	
1. ที่ดิน 107 (รับโอนมาพร้อมอาคารระหว่าง	
ก่อสร้าง 103 ชื่อ 4	
2. อาคารสุทธิ 18	
3. อาคารระหว่างก่อสร้าง 897 (รับโอนแทนการ	
ชำระคืนเงินรับฝาก	

ประเด็นความเสี่ยงที่ต้องพิจารณา

สรุป ภาพรวม

D/E
(หนี้สินทั้งสิ้น/ทุน
เรือนหุ้น+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 1.5 เท่า

7.07 เท่า

สหกรณ์ก่อหนี้เกินกว่า
ทุนเรือนและทุนสำรอง
อาจมีความเสี่ยงที่จะ
ไม่สามารถชำระคืน
เจ้าหนี้ได้ตามกำหนด

เงินลงทุน
(หลักทรัพย์/ทุนเรือนหุ้น
+ทุนสำรอง)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่เกิน 10 %

162.91%

1.สหกรณ์มีการลงทุนใน
หุ้นสามัญที่ไม่เป็นไปตาม
กม. 36 ลบ. เกินกว่าทุนเรือน
และทุนสำรอง ที่ ธปท.
กำหนด
2. ลงทุนในหุ้นบริษัท
สหประกันชีวิต 302 ลบ.
ที่อาจมีความเสี่ยงในการ
ได้รับเงินคืน

สภาพคล่อง
(เงินสด+เงินฝากธนาคาร/
เงินรับฝาก+เงินกู้ยืม+
ทุนเรือนหุ้น)
เกณฑ์ ธปท.
ไม่ต่ำกว่า 1 %

1.09 %

สหกรณ์มีสภาพคล่องอยู่ใน
เกณฑ์ ธปท. แต่สหกรณ์ยังมี
ความเสี่ยงในการขอถอนเงิน
ฝากคืนจาก สก.....ซึ่งอาจ
กระทบต่อสภาพคล่องของ
สหกรณ์ได้

**การรับชำระหนี้
จากลูกหนี้**

สหกรณ์ไม่มีลูกหนี้
เงินให้กู้ยืม

- 1.สก.มีความเสี่ยงที่จะถอนเงิน
ฝากคืนจาก สก..... รวมทั้ง
มีความเสี่ยงของราคา
หลักทรัพย์ค้ำประกันอาจไม่คุ้ม
ทุนและอาจมีความเสี่ยงที่จะไม่
ก่อให้เกิดรายได้
2. มีความเสี่ยงที่จะขาดทุน
จากเงินลงทุนที่ไม่เป็นไปตาม
กม. และหุ้นสหประกันชีวิต

ข้อเสนอ การปฏิรูประบบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการ สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนของกระทรวงการคลัง

๑. ให้มีการกำกับดูแลทางการเงินในแนวทางเดียวกับสถาบันการเงินและ
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยนำหลักการกำกับดูแลสถาบันการเงินของ BASEL I มา
ปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยจะแบ่งเป็น ๒ ระดับ สหกรณ์ที่มีสินทรัพย์มากกว่า
๕,๐๐๐ ล้านบาท และน้อยกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท

๒ ออกร่างระเบียบ बनाยทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยด้วยการกำกับดูแลกิจการ
ทางการเงินของสหกรณ์ฯ พ.ศ.

๒.๑ ระเบียบด้านธรรมาภิบาล

สหกรณ์ทุกขนาด

(๑) ให้มีการถ่วงดุลอำนาจในสหกรณ์ โดยเฉพาะการปล่อยสินเชื่อ ให้แยกการวิเคราะห์สินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อออกจากกัน

(๒) สหกรณ์ไม่ควรจ่ายเงินปันผลเกิน ๘๐% ของกำไรสุทธิหลังหักเงินจัดสรรเป็นทุนสำรองและเงินบำรุงค่าสินนิบาตสหกรณ์

(๓) สมาชิกสมทบของสหกรณ์ต้องเป็นบิดา มารดา สามี ภรรยา หรือบุตร ของสมาชิกสหกรณ์นั้น

๒.๑ ระเบียบด้านธรรมาภิบาล

- (๔) งบการเงินของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานบัญชีไทย
- (๕) เพิ่มเติมเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลงบการเงินทั้งหมดให้แก่สมาชิกสหกรณ์
- (๖) กรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่สามารถดำรงตำแหน่งได้เกินสองวาระติดต่อกัน

๒.๑ ระเบียบด้านธรรมาภิบาล

สหกรณ์มีขนาดใหญ่ หรือมีสินทรัพย์มากกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท

(๑) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน และผู้จัดการสหกรณ์ต้องมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการการเงินและการบัญชี

(๒) ให้มีคณะกรรมการชุดย่อยที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อรับผิดชอบด้านการตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์

(๓) ให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เหมาะสมกับขนาด ลักษณะ และขอบเขตการประกอบธุรกิจของสหกรณ์

(๔) ว่าจ้างผู้ตรวจสอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์

๒.๒ เปรียบเทียบความเสี่ยงด้านเครดิต

สำหรับสหกรณ์ทุกขนาด

- (๑) ปรับปรุงแนวทางการจัดชั้นสินเชื่อกับสินทรัพย์ให้สะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้
อย่างแท้จริง และมีการกันสำรองเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสหกรณ์
- (๒) การพิจารณาเงินกู้ให้สมาชิกสมทบต้องไม่เกินมูลค่าของเงินฝากและเงินค่าหุ้นของสมาชิก
สมทบและภาระหนี้ต่อรายได้รวมสุทธิของสมาชิกรายใดรายหนึ่งต้องไม่เกิน ๗๐%

(๓) จำกัดประเภทและปริมาณหลักทรัพย์ที่สหกรณ์สามารถฝากหรือลงทุนโดยการลงทุนของสหกรณ์ต้องไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของส่วนของผู้ถือหุ้น มูลค่าการลงทุนในหุ้นกู้ของแต่ละบริษัทต้องไม่เกิน ๕% ของปริมาณหุ้นกู้ของบริษัทนั้นและห้ามสหกรณ์ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์เป็นแต่เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินกิจการหรือเป็นการได้มาจากการชำระหนี้และการประกันสินเชื่อ

(๔) กำหนดความสามารถในการก่อหนี้ของสหกรณ์อัตราส่วนหนี้ต่อทุนไม่เกิน ๑.๕ เท่า ทั้งให้สหกรณ์นำเงินรับฝากทั้งหมดมาคำนวณเป็นหนี้สินเพื่อควบคุมปริมาณการทำธุรกรรมทางการเงินให้เหมาะสมกับระดับทุน

(๕) การปรับโครงสร้างหนี้ต้องเป็นไปเพื่อแก้ไขหนี้เพื่อให้สหกรณ์มีโอกาสดำเนินการได้รับเงินต้นคืนได้มากขึ้น

๒๓.๒๓ *ระเบียบความเสียงด้านเครดิต*

สหกรณ์มีขนาดใหญ่

(๑) กำหนดอัตราส่วนการให้สินเชื่อที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรรมการดำเนินการหรือผู้บริหารระดับสูงของสหกรณ์ เพื่อกำหนดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อในลักษณะเอื้อประโยชน์ เช่น ให้สินเชื่อได้ไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของยอดรวมของหุ้นและเงินสำรองของสหกรณ์ หรือไม่เกิน ๑๕ ล้านบาท เป็นต้น

๒.๒ ระเบียบความเสี่ยงด้านเครดิต

(๒) เพิ่มเติมการกำกับดูแลลูกหนี้รายใหญ่เพื่อกระจายความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของพอร์ตสินเชื่อกจนเกินไป โดยกำหนดอัตราส่วนการให้สินเชื่อลงทุนก่อภาระผูกพันหรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายสินเชื่อแก่บุคคลหรือโครงการหนึ่งต้องไม่เกิน ๑๐๐ เท่าของรายได้หรือการให้กู้แก่สหกรณ์ใดสหกรณ์หนึ่งต้องไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของส่วนของผู้ถือหุ้นหรือไม่เกิน ๑๕ ล้านบาทสำหรับสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน

(๓) ต้องเป็นสมาชิกบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติจำกัด

๒.๓ ระเบียบความเสียงด้านสภาพคล่อง

สหกรณ์ทุกขนาด

(๑) สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องขั้นต่ำไม่ต่ำกว่า ๖ เปอร์เซ็นต์ของเงินรับฝากและเงินกู้ยืม

(๒) แก๊ไขนิยามสินทรัพย์ที่สหกรณ์สามารถนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องโดยกำหนดให้เป็นสินทรัพย์ที่สหกรณ์สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

๒.๓ ระเบียบความเสี๑งด้านสภาพคล่อง

สทกรณ๑ขนาดใหญ๑

(๑) ก๑าหนดนโยบายและแผนการบริหารด้านสภาพคล่องและส่งรายงานแบบข้อมูลสภาพคล่อง ได้๑น้กั แบบรายงานส่วนต๑างสภาพคล่อง แบบรายงานการกระจุกตัวของแหล่งเงินทุนและแผนจัดหาแหล่งเงินทุนฉุกเฉิน และก๑าหนดอัตราสินทรัพย์สภาพคล่องให้ครอบคลุมกระแสเงินไหลออกอย๑างน้อยไม่ต๑ากว๑า ๑ เดือน

๒.๕ ระเบียบความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

สหกรณ์ทุกขนาด

กำหนดแนวทางปฏิบัติด้านการควบคุมภายในที่ช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผิดพลาดจากการดำเนินงานและการทุจริตของคณะกรรมการดำเนินการและผู้อำนวยการสหกรณ์เป็นหลัก

สหกรณ์ขนาดใหญ่หรือมีสินทรัพย์มากกว่า ๕ พันล้านบาท

ให้คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่บริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยกำหนดกรอบนโยบายและแผนการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับองค์กร รวมทั้งให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นการเฉพาะ โดยให้รายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบของสหกรณ์

๓. ควรแยกโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ออกจากการส่งเสริมและพัฒนา เพื่อให้
เกิดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลกิจการทางการเงินของสหกรณ์ฯ โดยจัดตั้งคณะกรรมการกำกับ
ดูแลตรวจสอบกิจการทางการเงินของสหกรณ์ให้มีอำนาจพัฒนาหลักเกณฑ์และตรวจการประกอบกิจการ
ทางการเงิน ซึ่งควรมีผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยเป็นกรรมโดยตำแหน่ง และควรให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานเลขานุการ

๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลของสหกรณ์ โดยกำหนดให้สหกรณ์ส่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการกำกับ
และตรวจสอบตามแบบฟอร์มที่ ธปท. จัดทำขึ้นสำหรับสหกรณ์ขนาดใหญ่ ขณะที่สหกรณ์ขนาดเล็กอาจ
กำหนดให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้รวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และระยะยาวควรจัดทำ
ระบบสารสนเทศที่สามารถรองรับข้อมูลสำหรับสหกรณ์ทุกแห่ง

ระยะเวลาการขับเคลื่อน แบ่งเป็น ๓ ระยะ

ระยะเร่งด่วน กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตร และธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดแผนการดำเนินงานที่คำนึงถึงการให้โอกาสสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนในการปรับตัวในช่วงการเปลี่ยนผ่าน รวมทั้งจัดฝึกอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้สามารถนำแนวทางปฎิรูปกล่าวไปขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระยะกลางและยาว ออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลสหกรณ์ฯ เป็นการเฉพาะแยกออกจากการกำกับดูแลสหกรณ์ประเภทอื่นๆ ให้สอดคล้องกับการออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ใหม่ที่กำลังพิจารณาอยู่ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการและกำกับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้เทียบเท่ากับการกำกับสถาบันการเงินรูปแบบอื่นๆ ต่อไป

**ข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี
การปฏิรูประบบกำกับดูแลและการบริหารจัดการ
สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน**

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) เสนอ โดย
ให้ดำเนินการต่อไปดังนี้

๑. ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยให้นำไปรวมกับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่เสนอก่อนหน้านี้โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ได้รับความเห็นชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารแห่งประเทศไทยไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติม

ตามร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่....) พ.ศ....

ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การกำกับดูแล

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกลไกการกำกับดูแลสหกรณ์ซึ่งประกอบธุรกิจเงินทุน ดังนี้

๑.๑ กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีหน้าที่เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกอบกิจการของสหกรณ์ซึ่งประกอบธุรกิจเงินทุนขึ้นโดยเฉพาะ (สหกรณ์ซึ่งจะประกอบธุรกิจเงินทุนแต่ไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน แต่การดำเนินการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา)

การกำกับดูแล

๑.๒ กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลให้
สหกรณ์ซึ่งประกอบธุรกิจเงินทุนปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และหากพบว่าการดำเนินการไม่ถูกต้องให้มีอำนาจสั่ง
แก้ไขหรือระงับการดำเนินการ หรือกรณีที่การกระทำนั้นอาจจะก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่ประชาชน อาจขอให้นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้น
จากตำแหน่งหรือสั่งเลิกสหกรณ์ได้

ระบบบัญชี

๒. กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี ตลอดจนสมุดบัญชี และแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามคำแนะนำของอธิบดีกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์

การร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ (มาตรา ๒๑)

๓. กำหนดให้สมาชิกมีสิทธิร้องขอให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ดำเนินการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ และกำหนดให้ดำเนินการพิจารณาเรื่องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

อำนาจกระทำการของสหกรณ์ (มาตรา ๔๖)

๔. กำหนดประเภทและลักษณะ รวมถึงขอบเขตการดำเนินกิจการที่พึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภทในกฎกระทรวง รวมทั้งกำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งการได้ตามที่เห็นสมควรในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินการนอกขอบเขตที่จะพึงดำเนินการได้

ลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการสหกรณ์ (มาตรา ๕๒)

๕. กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการดำเนินการสหกรณ์เพิ่มเติมกรณีเคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งหรือเคยเป็นกรรมการในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกสหกรณ์ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

การกำหนดความรับผิดชอบ

๖. กำหนดให้กรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อสมาชิกสหกรณ์ ในกรณีที่เกิดความเสียหายใดๆ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์หรือ ธนาคารแห่งประเทศไทย

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

๗. กำหนดห้ามสหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจนกว่าจะได้ดำเนินการจัดทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

บทกำหนดโทษ

๘. แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษ ดังนี้

(๘.๑) กรณีสหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดให้พระราชกฤษฎีกาตามข้อ ๑

(๘.๒) กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ผู้ใด มีมติหรือดำเนินการฝ่าฝืนข้อห้ามเรื่องการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามข้อ ๗

(๘.๓) กรณีสหกรณ์กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์ ลงมติให้สหกรณ์ดำเนินการหรืองดเว้นการ
ดำเนินการหรือเป็นผู้ดำเนินการ หรือรับผิดชอบในการดำเนินการนั้น ได้กระทำความผิดหน้าที่
ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริต

ปัญหาการออกคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ ๑๕/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่นายทะเบียนสหกรณ์ได้ออกคำสั่งให้สหกรณ์จัดส่งข้อมูล ในหลายจังหวัดขอให้สหกรณ์จัดส่งข้อมูลของสมาชิกว่าสมาชิกสหกรณ์ผู้ใดรายใดบ้างในแต่ละสหกรณ์มีเงินฝากหรือมีเงินกู้สูงสุดในแต่ละรายการจำนวน ๒๐ ราย ที่มีเงินฝากหรือเงินกู้กับสหกรณ์เป็นจำนวนเท่าไร

สหกรณ์จะต้องทำอย่างไร

สหกรณ์ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากขัดต่อบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียงและครอบครัว การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำ ข้อมูลส่วนบุคคล ไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึก ลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย”

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เพียงพอและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์เท่านั้นและยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้อง **แจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้า**หรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติและกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้โดยความ **สมัครใจ**หรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีที่มีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตาม **ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ**

มาตรการ กำกับ ดูแล สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ร่างระเบียบฯ เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น มีผลถือใช้ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

กรณีที่จำนวนยอดเงินรับฝากในเวลาใดเวลาหนึ่ง เมื่อรวมกับหนี้การกู้ยืมเงินจากภายนอกและหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกัน จะเกินวงเงินกู้หรือค้ำประกันประจำปีของสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้ สหกรณ์จะไม่รับฝากเงิน

กรณีของผู้ฝากที่เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์หรือสหกรณ์เครดิตยูเนียน ขนาดใหญ่ที่มีสินทรัพย์มากกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท สหกรณ์จะรับฝากเงินทุกประเภทเมื่อรวมกับเงินกู้จากผู้ฝากดังกล่าว (หากมี) ได้ไม่เกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองผู้ฝาก

เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน มีผลถือใช้ภายใน 120 วันนับแต่
วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

จำนวนเงินกู้ที่ให้แก่สหกรณ์ผู้ขอกู้สหกรณ์หนึ่ง ๆ เมื่อรวมกับจำนวนเงินฝากที่สหกรณ์ผู้ให้กู้
ฝากไว้กับสหกรณ์ผู้ขอกู้ (หากมี) แล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของ
สหกรณ์ผู้ให้กู้เงิน แต่เมื่อรวมกับหนี้เงินกู้ทุกรายและเงินรับฝากของสหกรณ์ผู้ขอกู้แล้ว จะต้องไม่เกิน
วงเงินกู้ยืมและคำประกันประจำปีที่สหกรณ์ผู้ขอกู้ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๗๙/๒๕๕๔

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครสวรรค์ จำกัด

ผู้ฟ้องคดี

นายทะเบียนสหกรณ์

ผู้ถูกฟ้องคดี

การที่นายทะเบียนสหกรณ์ออกระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยการให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ถือปฏิบัติ
ในเรื่องการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพื่อใช้บังคับ
กับสหกรณ์ตามมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นการออกระเบียบที่ไม่
ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากสหกรณ์มีอำนาจกรทำการรับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ตาม
ระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนซึ่งเป็นบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ และ
ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

ปัญหาการออกคำสั่งของผู้อำนวยพื้นที่และสหกรณ์จังหวัด

“สหกรณ์จังหวัด” เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ส่งมาประจำทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัด มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดนั้น ตามความในมาตรา ๕๔ และ ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ส่วนการออกคำสั่งใดๆ ของสหกรณ์จังหวัดต่อสหกรณ์ในจังหวัดที่รับผิดชอบต้องกระทำในฐานะ “รองนายทะเบียน” เป็นไปตามมาตรา ๑๕. ๑๖ และ ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ เท่านั้น ไม่อาจใช้ตำแหน่งทางการบริหารออกคำสั่งแก่สหกรณ์ได้

ปัญหาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือ มติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการ มอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือ ส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ.๒๕๕๐

มาตรา ๖ ในการมอบอำนาจ ผู้มอบอำนาจอาจมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อยู่ในอำนาจหน้าที่การปฏิบัติราชการของผู้มอบอำนาจ เพื่อให้ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนในเรื่องนั้น ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และ คำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจและผู้มอบอำนาจ เว้นแต่เป็นเรื่องใดตามกรณีดังต่อไปนี้ ผู้มอบอำนาจอาจไม่มอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวก็ได้

๑. เป็นเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่โดยสภาพไม่อาจมอบอำนาจได้

๒. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสำคัญ

๒. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสำคัญ

๓. เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๔. เป็นเรื่องที่น่าจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดที่พระราชกฤษฎีกานี้กำหนดให้ต้องมีการมอบอำนาจ

ให้ดำเนินการมอบอำนาจตามนั้น โดยจะยกความในมาตรานี้ขึ้นอ้างเพื่อไม่มอบอำนาจไม่ได้

ตอบข้อซักถาม